

Київський державний університет ім. Т. Г. Шевченка
Факультет журналістики
Курс 1977–1982

Курсова робота

Видання з нагоди 25-річчя випуску-1982
факультету журналістики Київського державного університету

Автори-упорядники

Сергій Шевченко
Юрій Бондар

Київ 2007

ЗМІСТ

ВСТУП	5
Частина перша	
ВИПУСКНИКИ-1982	7
Частина друга	
СПОГАДИ, БУВАЛЬЩИНИ	16
<i>Катерина Конєва</i>	
Роки, які пам'ятаю	16
<i>Юрій Бондар</i>	
Навчи себе сам	17
<i>Сергій Шевченко</i>	
Залік у Бабишкіна	19
Придибачки зі студентського життя	21
<i>Юрій Луканов</i>	
Як мене мама від «дизухи» рятувала	23
Як я зганьбив себе на практиці	24
<i>Микола Юрчишин</i>	
Як ми на фабриці імені Смирнова-Ласточкина лекції читали	25
ФОТОЛІТОПИС	28
СПИСОК ОДНОКАШНИКІВ	44
ВИСНОВОК	
У нас класний курс!	47

Курсова робота. – К., 2007. – 48 с.: іл.

Видання з нагоди 25-річчя випуску-1982 факультету журналістики Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка розповідає про здобутки випускників у професійній, громадській, творчій діяльності, містить фотолітопис та спогади однокашників про студентське життя.

Для всіх, кому не байдужа Її Величність Журналістика.

GAUDEAMUS
(студентський гімн)

Gaudeamus igitur,
Juvenes dum sumus!
Post jucundam juventutem,
Post molestam senectutem
Nos habebit humus!
Ubi sunt, qui ante nos
In mundo fuere?
Transeas ad superos,
Transeas ad inferos,
Hos si vis videre!
Vita nostra brevis est,
Brevi finietur.
Venit mors velociter,
Rapit nos atrociter,
Nemini parceretur!
Vivat Academia!
Vivant professores!
Vivat membrum quodlibet!
Vivant membra quaelibet!
Semper sint in flore!
Vivant omnes virgines
Graciles, formosae!
Vivant et mulieres
Tenerae, amabiles,
Bonae, laboriosae!
Vivat et res publica
Et qui illam regunt!
Vivat nostra civitas,
Maecenatum caritas,
Qui nos hic protegunt!
Pereat tristitia,
Pereant dolores!
Pereat diabolus,
Quivis antiburschius
Atque irrisores!

ГАУДЕАМУС
Дослівний переклад російською

Итак, да возрадуемся,
Пока мы молоды!
После весёлой молодости,
После тягостной старости
Нас примет земля.
Где [же] те, кто прежде нас
В [этом] мире были?
Ступайте к небесным богам,
Перейдите в царство мёртвых,
Кто хочет их увидеть.
Наша жизнь коротка,
Вскоре закончится.
Смерть приходит быстро,
Хватает нас безжалостно,
Никому не будет пощады!
Да здравствует Академия!
Да здравствуют преподаватели!
Да здравствует каждый в отдельности!
Да здравствуют все вместе!
Пусть всегда они процветают!
Да здравствуют все девушки,
Стройные, красивые!
Да здравствуют и женщины,
Нежные, милые,
Добрые, трудолюбивые!
Да здравствует и государство,
И кто им правит.
Да здравствует наша община,
Милость меценатов,
Которые нам здесь покровительствуют.
Да сгинет печаль,
Да сгинут горести!
Да сгинет дьявол,
Всякий враг студентов,
А также насмешники!

ВСТУП

Vivat Academia!
Vivant professores!
Vivat membrum quodlibet!
Vivant membra quaelibet!

Gaudeamus

Між курсовою роботою і курсовою різниця не лише в наголосі. Курсова робота – це, власне, творчі здобутки, звершення, усе те, що зробив курс за чверть віку. Це наше життя – багатогранна професійна і громадська діяльність, виховання дітей, світ захоплень тощо.

Випуск-1982 факультету журналістики Шевченкового університету відзначився, можна сказати, на всіх фронтах. Наші однокашники є у когорті «генералів журналістики» і в лавах письменників, з-поміж ораторів наукової ниви і в дипломатичному корпусі країни, серед захисників Вітчизни і навіть в унікальній футбольній команді «Журналіст України», яка грає вже 15 років і є організатором традиційного дитячого турніру на Поділлі, а також бере участь в аматорських міжнародних і екстремальних матчах.

На курсі мало не кожний десятий – заслужений журналіст України. Є автори телефільмів, театральних вистав, творів образотворчого мистецтва, книжок художньої прози, поезії, публіцистики, наукових праць. Є кавалери орденів, лауреати престижних премій, переможці в конкурсах професійної майстерності. Є засновники журналістських династій. А в деяких випускників-1982 навіть діти – також однокурсники в Інституті журналістики Київського Національного університету імені Т. Г. Шевченка.

Отже, як бачимо, ніде наші люди задніх не пасуть – у цьому суть.

Тире між цифрами 1977–1982 увібрало безліч подій. Хтось успішно закінчив робітфак. У решти були вступні іспити після творчого конкурсу. Тогочасний жарт: «Знаєш чому в Київському університеті корпус червоний? «Он обагрён кровью абитуриентов». Прохідний бал – 22. Є бали? Та всього було... Перший пам'ятний диктант Марії Устимівни Каранської з дальшим масовим відвіданням «неписьменними» «лікнепу». Хтось «злиняв» у кіно і deus ex machina – Неллі Петрівна з журналом відвідування лекцій. Nemini parceretur! Перша сесія. Стипендія 40 крб. або й без такої... Канікули. Для поповнення гаманця – студентські будівельні загони на Чорнобильській АЕС («заробили» по 130–150 крб.) і в Туві, загін провідників вагонів на Південно-Західній залізниці, робота вожатими в піонерському таборі. Для набуття досвіду – практика в редакціях. Житуха!

Щомісяця всілякі комсомольські збори, на які ходити не хотілося. А на лекції Миколи Дем'яновича Хмелюка – хотілося. У нас були добрі навчителі. Згадаймо всефакультетського батька – декана Дмитра Михайловича Прилюка, уроки іронічного й мудрого «діда» Івана Васильовича Прокопенка,

стилістику незрівнянної Алли Петрівни Коваль, блискучу культуру мови Олександра Даниловича Пономаріва і Олексія Федотовича Пінчука, вимогливість «члена трьох спілок» Олега Кіндратовича Бабишкіна, популярну економіку Віталія Тоїчка, науку життя Степана Колесника, творчі натури Павла Автомонова й Михайла Канюки, вельми серйозного Анатолія Погрібного, делікатну «бабу Віру» – шанувальницю Достоєвського, знавця теорії літератури Юрія Бурляя («Так чи не так? Так, безперечно, скажете ви»).

Водночас у «паралельному світі» існували: лекції з марксистсько-ленінського вчення про пресу; «короткий курс зі Стелі»; призабутий нині предмет, який за прізвиськом викладача іменували «борознознавством»; науковий комунізм, що мав сталий присмак ритуальності, та ще трохи кумедна у сприйнятті вільнодумних гуманітаріїв «воєнка» (її уособленням був товариш майор Янок). Апофеоз військової науки – табірний вишкіл під Батурином із незабутнім «немного русским» майором Шегаєм («первый взвод идет на помойку в баню», «я запрещаю порубку и попилку сосён», «прекратите рвать простыня», «задумчивых надо отлавливать»)...

Кожний колишній спудей має власний неосяжний світ спогадів, у який можна привести всіх, кому цей світ цікавий. Треба лише взятися за перо чи в якийсь день (або й уночі) натхненно потискати «клаву». А про друкарський верстат для увічнення безсмертних творінь подбаємо гуртом.

Автори-упорядники «Курсової роботи», як у благословенні студентські роки, не протирали штани в бібліотеках. Вони, можна сказати, «впродовж ночі» опрацювали доступні інформаційні джерела (Інтернет), швиденько – у телефонному режимі й електронною поштою – розшукали однокашників на теренах України і зарубіжжя, зібрали до купи кілька спогадів-придибачок про університетське життя-буття та ностальгійно погортали старі фотоальбоми. Так і народилося це друковане видання, яке ви тримаєте в руках.

Найціннішу частину «дослідження», на думку упорядників, вміщено після добірки світлин – там **список однокашників!** :)

Отож не забуваймо свою alma mater!

Зустрічаймося!

Допомагаймо одне одному!

Будьмо здорові, веселі та щасливі!

Частина перша ВИПУСКНИКИ-1982

Відомими журналістами, видавцями, керівниками редакцій, інформаційних агентцій, творчими особистостями стали десятки випускників 1982 року факультету журналістики Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка.

Віктор Набруско – президент Національної радіокомпанії України (з 1999), секретар НСЖУ (з 1999). Кандидат політичних наук. Член Національної комісії з питань свободи слова та розвитку інформаційного сектора при Президенті України, член колегії Держкомтелерадіо України (з 2000). Працював у системі Держтелерадіо УРСР. Навчався у ВПШ при ЦК КПУ (1987–1989). Очолював Генеральну дирекцію програм Всесвітньої служби радіомовлення України ДТРК України, ТВО «Всесвітня служба радіомовлення України» НРК України. Автор праць: «Україна і світовий інформаційний простір», «Свобода слова як рушійна сила розвитку демократичного суспільства» та ін. Заслужений журналіст України (1999). Нагороджений орденом «За заслуги» III ст. (2003).

Юрій Бондар – проректор Міжрегіональної Академії управління персоналом та Міжнародної Кадрової Академії. Доктор філософії у галузі політології, доцент МАУП. Член НСЖУ, Міжнародної федерації журналістів, заступник голови Федерації патріотичних видань України. Працював редактором книжкових редакцій видавництва «Молодь», заступником головного редактора газети «Молодь України», головним редактором ТРК «Довіра», завідувачем сектора Кабінету Міністрів України. Один з фундаторів газети «Український футбол». Автор понад 40 художньо-документальних, довідкових та ін. видань, наукових публікацій, зокрема «Свобода слова: українська мірка» (2004), «Протистояння», «Мас-медіа у термінах і визначеннях» (2005), «Поле битви – інформаційний простір», «На футбольному полі – журналісти: до історії журналістського футболу в Україні» (2006). Нагороджений відзнакою Держкомтелерадіо України «За заслуги в розвитку інформаційної сфери», Золотою медаллю Міжнародної Кадрової Академії «За заслуги в освіті», Почесним знаком Комітету сприяння правоохоронним органам України «За заслуги», відзнаками професійних і громадських організацій.

Олександр Швець, головний редактор газети «Факти и комментарии» (з 1997). Був членом Ради з питань інформаційної політики при Президентові України (2001–2002) і членом наглядової ради Національного фонду соціального захисту матерів і дітей «Україна – дітям» (з 2003). Під час навчання в університеті – парторг курсу. У 1982–1992 роках працював у газеті «Вечірній Київ», відтак – головним редактором газет «Киевские ведомости» і «Всеукраинские ведомости». Заслужений журналіст України (1998). Кавалер орденів «За заслуги» III (1996), II ст. (2002).

Микола Новосад очолює управління з питань внутрішньої та інформаційної політики Київській обласній державній адміністрації. Був першим секретарем Посольства України в Москві (до 2006), раніше – головним редактором газети «Закон і бізнес», очолював Прес-службу Верховної Ради України. Заслужений журналіст України.

Сергій Шевченко, головний науковий співробітник Інституту оперативної діяльності та державної безпеки, відповідальний редактор науково-практичного збірника «Державна безпека України» (2003–2006) і спецвидання «Вісник Служби безпеки України». Член НСЖУ. З 2006-го – член наглядової ради Всеукраїнського благодійного фонду «Журналістська ініціатива». Працював у міськрайонній газеті на Київщині (1982–1985), згодом – керівник прес-центру Управління СБУ по м. Києву та Київській області, заступник начальника редакції СБУ. Полковник. Член редколегій 3-томника «Остання адреса. До 60-річчя соловецької трагедії» (1997–1999), науково-популярного видання «Органи державної безпеки Київщини (1917–2006) у фотографіях і документах» (2006), один з авторів книжки «Служба безпеки України: становлення, досвід, пріоритети діяльності» (2007). Режисер, сценарист телефільмів документального серіалу «Служба безпеки: регіони – Центр» (1998, СТБ). Автор посібників і книжок публіцистики «Українські Соловки» (2001), «Архіпелаг особливого призначення» (2006), упорядник збірника «Позиція» (2005), редактор, один з авторів книжки «Убієнним синам України. Сандармох» (2006, Карелія). Учасник міжнародних журналістських автопробігів (2004–2006). Лауреат премії Служби безпеки України (1996), переможець у конкурсах професійної майстерності НСЖУ (2003), «Срібне перо» (2006), ВБФ «Журналістська ініціатива» (2004–2006). Нагороджений Почесними грамотами НСЖУ, Держкомтелерадіо України, медалями ЗС СРСР і СБУ. Заслужений журналіст України (2007).

Микита Бельський – працював першим заступником директора державного комунального підприємства «Телерадіокомпанія «Київ», автор, ведучий, режисер програми «Дозвольте запитати», продюсер програми «Арсенальна» та багатьох інших. Заслужений журналіст України (2006).

Леонід Добровольський, завідувач відділу фотоілюстрації газети «Київська правда». Працював головним редактором Головної редакції фотовідеоінформації Укрінформу. Учасник ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС, висвітлював події у Придністров'ї. Лауреат Міжнародної журналістської премії (1996). Учасник фотовиставок. Крім фотомистецтва захоплюється бджільництвом, облаштував міні-пасіку на 5-му поверсі редакції «Київської правди». Заслужений журналіст України (2007).

Василь Неїжмак, власний кореспондент газети «Україна Молода», голова Полтавського прес-клубу ринкових реформ. Депутат Полтавської обласної ради. У журналістиці з початку 1980-х: спеціалізується на політичній та економічній аналітиці, був членом редколегії газети «Молода громада» на Полтавщині. Заслужений журналіст України (1996).

Володимир Ісаєв, власкор у Рівному всеукраїнського тижневика «Експрес» (Львів), працював у обласній пресі й на радіо. Автор книжки «Людина-сенсация. Есе, оповідки про феноменальні можливості людини, незвичні захоплення, загадки природи» (Рівне, 2004). Заслужений журналіст України (1996).

Юрій Луканов, працював у газетах «Молодь України», «За народний парламент» (НРУ), «День», «Всеукраїнские ведомости», а також в УНІАН, видавництві «Такі справи», на радіо і телебаченні. Стажувався в National Forum Foundation (США, 1992), редактор-продюсер Міжнародного канадського радіо (Монреаль, 1993). Автор книжки «Третій Президент. Політичний портрет Леоніда Кучми» (1996), книжок епіграм, віршиків чорного гумору «Козюльки» (2002, 2003) і політичних епіграм «Колода від Ющенка» (2007). Автор і продюсер документальних телефільмів «Три любові Степана Бандери» (1998), «Хто ви є, містер Джекі?» (2001), «Портрет мафії в жіночому інтер'єрі» (2004). Лауреат Премії ім. Івана Франка.

Володимир Шаров, працював директором ТВО суспільно-політичних і культурологічних програм Національної телекомпанії України (2001–2006) і в ТРК «Київ». З 1982 року – редактор Головної редакції інформації Держтелерадіо України; засновник і головний редактор газет «Андріївський узвіз», «Гостинний двір», «Фортуна» (1990–1995); президент телекомпанії «Форум». Автор і продюсер циклів телепрограм: «Сто чудес світу» (УТ-1, «Гравіс»), «Відкрита віза» (УТ-2), «Візит» (ICTV), «Міста і столиці світу» («Гравіс»). Лауреат премії Спілки журналістів України «Золоте перо» (1986).

Сергій Омельчук, генеральний директор Кіровоградської ОДТРК (з 2001). Працював у Національній радіокомпанії України, згодом – заступником генерального директора Міжнародної комерційної телерадіокомпанії ICTV (1999–2001). Автор документального фільму «Ступінь ризику» (1989), продюсер, ведучий численних теле- і радіопередач.

Анатолій Волошиненко, заступник головного редактора газети «Урядовий кур'єр». Працював редактором Броварської міськрайонної газети «Нове життя» (1987–1995), спеціальним кореспондентом, оглядачем, редактором відділу газети «Урядовий кур'єр». Спеціалізація – економіка, виробництво. Захоплення – шахи. Дружина – однокурсниця Тетяна Чеброва.

Іван Кокуца, власкор Українського радіо (Київська область). Працював у Могилів-Подільській міськрайонній газеті, був редактором Вінницької обласної газети «Панорама» (до 1991 року – «Комсомольське плем'я»), першим заступником генерального директора облтелерадіо (м. Вінниця). Засновник і головний редактор всеукраїнської газети «Фото Правда» (м. Київ). Впродовж 15 років бере участь у видавничій діяльності (дитячі книжки). Автор збірників «Крутий спуск» (2003), «Вибрані п'єси та оповідання» (2006). Співавтор п'єси «Софія Потоцька» (2004; прем'єрні покази вистави відбулися у Києві, Вінниці, Херсоні, Білій Церкві).

Микола Закусило, прозаїк, драматург, есеїст, художник. Автор книжки оповідань «Прибутна вода» (1987), роману «Книга плачів» (1999), у якому «зіставив вільну імпровізацію з розкутим експериментом, магію сьогодення з метафоричністю минулого (поєднання богів, людей, звірів, рослин у земному мелосі тисячоліть)». Факт трагізму існування висвітлив у романах «Грамотка скорблячих» (1995), «Древлянин і янголиця» (не опублікований) та «Полешукова душа» («Трактати пастуха») (1993–1996). Як живописець мав персональні виставки картин у Музеї гетьманства в Києві (2002), Музеї книги і друкарства в Києво-Печерській лаврі (2006).

Микола Костюков, сценарист. Працював у системі Держтелерадіо України (1982–1999) політичним оглядачем, був головним редактором провідної інформаційної програми на УТ-1 «Українські телевізійні новини». Згодом – на радіо «Ностальжі», у відеоредакції МНС України (2002–2004). Сценарист фільмів «Ах, не говоріть мені про любов» (2001–2002), «Вечірня казка» (2007). Лауреат Все-союзного творчого конкурсу (за радіопрограму «Блік»), республіканського конкурсу драматургів та за рекламний ролик на замовлення ООН. У складі творчої групи – лауреат республіканської премії ім. М. Островського. Нагороджений медаллю ВДНГ УРСР, Грамотою Кабінету Міністрів України (2004).

Вадим Вітковський, директор МП «Універсал» (Вінниця), працював у газеті «Комсомольське плем'я» (1982–1984), служив в органах державної безпеки (1984–1995), підполковник запасу. Член Національної спілки письменників України. Автор художньо-документальних книжок «Йшли походом партизани» (1984), «Ранок повсталого Поділля» (1988), «І обернеться кров твоя у квіти» (1989), «Січневий грім», «Товариш Ельза» (1990), «Зрадлива фортуна Льови Задова» (перша книжка, 1993, у співавторстві з В. Попиком), «Мученики за віру» (1993), «Червоні жорна» (1994, у співавторстві), «Капкан на перевертня» (1999), «Король кремлівських шпигунів» (2001, у співавторстві з В. Тимчуком). Лауреат обласної літературної премії ім. М. Трублаїні (1982).

Тетяна Волошиненко (Чеброва), журналістка, поетеса, художниця. Працює у тижневику «Бульвар». Друкувалася в альманахах «Истоки», «День поезії», «Вітрила», в антологіях «100 русских поэтов о Киеве» (2001), «Юрьев день» (2002), журналах «Радуга», «Соты», газетах «Независимость» (Київ), «Слава Севастополя» та ін. Автор книжок поезій «Вверх по течению» (1995), «От Князьего Затона до Царских врат» (1999), «Письма в город Сердца» (2001) і «Птичка-фейгалэ (оптическая поэзия)» (2002). Три останні – на CD «Врачующая гармония» (2003). Як художниця працює у стилі магічного тральфреалізму, засновник міжнародного руху художників-тральфреалістів, член еколого-соціальної групи «STRONTIUM'90» і арт-дуету «VenTa». Спеціалізація – живопис, комп'ютерна графіка, візуальна (оптична) поезія, кольоротерапія та формотерапія. Її картини зберігаються в Національному музеї історії України, Національному музеї «Чорнобиль», Музеї Майданек (Люблін, Польща), деяких інших музеях і приватних колекціях в Україні та за кордоном.

Поетичний дар виявили також: **Галина Гай (Гаращенко)**, член Національної спілки письменників України (з 2004), головний редактор видавництва «Буква» (м. Біла Церква), автор збірок поезій «Під корою вдаваного спокою» (2003), «Ера тонких енергій» (2005), збірки поем «Доторк» (2006), публікацій в альманахах і пресі; **Валентина Євсєєва (Савелюк)**, яка працювала в газетах «Закон і бізнес», «Вечірній Київ», «Сьогодні».

Ігор Січка, генеральний директор інформаційного агентства «Прямая линия сервис» (Москва). Після закінчення факультету працював у газеті «Комсомолец Запоріжжя»: кореспондентом, завідувачем відділу, заступником редактора. З 1987 року – в газеті «Комсомольская правда»: власкор у Дніпропетровську, завідділу політики. У 1992–1997 роках – редактор відділу, заступник генерального директора «Новой газеты» (Москва). Одружений, двоє дітей. Живе в Москві.

Андрій Ванденко, оглядач тижневіка «Итоги» (Москва), визнаний майстер у жанрі інтерв'ю. Його твори друкують провідні видання Росії і України. У 1982–1987 роках – кореспондент республіканської газети «Юный ленинец» (Київ), згодом власкор газети «Пионерская правда» (Москва) в Україні і Молдавії (1987–1989), член редколегії цього видання (1989–1991). У 1991–1995 роках – оглядач, відповідальний секретар тижневіка «Новый взгляд» (Москва), згодом оглядач газети «Комсомольская правда» і тижневіка «Собеседник» (1996–2004). Живе в Москві.

Володимир Черкун, головний редактор громадсько-правового журналу «Комітет». Член Координаційної ради МВС України з питань взаємодії органів внутрішніх справ з охоронними підприємствами. Працював заступником головного редактора в газеті «Іменем Закону» МВС України та журналі «Человек и закон», полковник міліції у запасі. Нагороджений Грамотою Київської організації СЖУ (1998), Почесною грамотою НСЖУ (2003), відомчими відзнаками МВС України.

Анатолій Бондаренко, ведучий телеканалу «Інтер» (передачі «Хіт-рік», «Вечірні розваги для дорослих», «Жди меня. Украина» та інші. Останній проект здобув народну премію «Телезірка» (2006) як найкраща соціальна програма року). Починав на УТ-1 в інформаційній програмі «Актуальна камера», автор і ведучий «Вечірніх новин» – першого в Україні авторського інформаційного випуску новин, який згодом перетворився на УТН. На початку 90-х вів розважальні й музичні авторські програми в прямому ефірі на УТ-3, з 1997-го – на Інтері. Захоплення – музика, мандри. Як журналіст брав участь у вітрильній «Гранд-регаті» (1992) з нагоди 500-річчя відкриття Христофором Колумбом Америки, на яхті «Ікар» перетнув Атлантичний океан.

Юрій Щербак, завідувач спортивної редакції Національного інформаційного агентства «Укрінформ» – переможець у Всеукраїнському конкурсі «Олімпійці України (1952–2002)», кращий спортивний журналіст 2004 року за версією Асоціації спортивних журналістів України і Києва, нагороджений

Почесним знаком Національного олімпійського комітету України «За внесок в олімпійський рух» (2004), лауреат Всеукраїнського конкурсу НОК України «Україна олімпійська-2005».

Василь Мандзюк, редактор Головної редакції новин радіо «Голос Києва». Лауреат Міжнародної премії ім. Валентина Михайлюка. Нагороджений Знаком пошани Київської міської державної адміністрації, Грамотою Верховної Ради України.

Марія Литвиненко (Яременко), директор ТВО програм для дітей та юнацтва Першого Національного телеканалу (НТК України). Автор телевізійних проектів і фільмів переважно дитячо-юнацької тематики. Лауреат республіканських творчих конкурсів і фестивалів.

Євген Нестеренко, головний спеціаліст Держкомтелерадіо України. Працював редактором Сумського обласного радіо (1982–1991), заступником головного редактора газети УВС Сумської області «Цілком відверто» (1991–1992), головним редактором Сумського центру кабельного і супутникового телебачення «Відікон» (1992–1994). Згодом був помічником директора у зв'язках з громадськістю та ЗМІ Сумської дирекції банку «Україна», власником газети «Факты и комментарии», заступником директора ТОВ «Маркетингово-інформаційний центр» (Суми). З 2002 року – в Києві на регіональному телебаченні. Працював відповідальним секретарем журналу «Комітет» (2003), керував прес-службою виборчого штабу О. Мороза на виборах Президента України (2004). З травня 2005 року – прес-секретар голови Держкомтелерадіо України.

Сергій Телиця, спецкор газети «Вечерняя Макеевка», редактор газети «Комфорт» (додаток до «ВМ»). Член НСЖУ. Працював у Донецьку в обласній пресі: «Социалистический Донбасс» (1982–1989), кореспондент; «Донетчина» (1989–1993), заввідділу. У 1993–2004 роках – відповідальний секретар, редактор відділу «Вечерней Макеевки». Нагороджений Грамотою СЖУ (1987), Почесною грамотою Державної податкової адміністрації України (2003), Почесною грамотою НСЖУ (2006).

Олександр Крючков, кореспондент дирекції інформаційних програм ТРК «Київ». Творчий шлях: Коростишівська районна газета «Ленінським шляхом» (1982–1987); обласна газета «Радянська Житомирщина», завідувач відділу; Житомирська ОДТРК (1992–2001), заступник головного редактора. У ТРК «Київ» з 2001 року. Переможець у Всеукраїнському фестивалі документальних фільмів (1996) з нагоди 10-х роковин Чорнобильської катастрофи та в міжнародному творчому конкурсі в Мінську (1998, програма «Прикордоння»).

Катерина Конєва, головний редактор і співзасновник рівненських газет «Рівне-Ракурс», «Об'ява», «Теле-Ракурс», видавець низки презентаційних видань та книжок.

Галина Приходько (Шульгач), заввідділу газети «Київська правда». Член НСЖУ. Майже до кінця 1990-х працювала у ЗМІ Сумщини (районна газета, радіо). Переможець у республіканському творчому конкурсі (2005).

Олег Шикан, один із засновників 1988 року в Києві видавничого, рекламного і поліграфічного агентства (тоді воно називалося кооперативним) «Такі справи». За комуністичної влади ця фірма видала першу в новітній історії України незалежну газету про кооперативний рух в Україні (її тираж було вилучено з кіосків і знищено), перший історичний календар «Від Русі до України. З історії державності» з портретами українських лідерів від Рюрика до Петлюри, твори лідера Руху В'ячеслава Чорновола.

Творчо працюють у столиці **Микола Юрчишин** («Сільські вісті»), **Тамара Майок** (Всесвітня служба «Радіо України» НРК України, політичний оглядач), **Євгенія Андресен** (НТК України). Засновником і шеф-редактором сайту «Мэр и город» (citymer.info) є **Олександр Рябов**. У Верховній Раді України обіймає посаду помічника-консультанта народного депутата України **Оксана Черкун (Чехун)**, яка має чималий досвід роботи за фахом у газетах «Молодь України», «Радянська освіта», редакції навчальних програм УТ-1. Киянин **Антон Яковина** був PR-директором екстрім-фестивалю в Боржаві.

Василь Черняк з 2005 року керує групою зв'язків з громадськістю ВАТ «Волиньобленерго». Після закінчення університету служив офіцером у Південній групі військ ЗС СРСР (1982–1984). Згодом працював у Луцьку на обласному телебаченні й радіо, був старшим редактором редакції інформації. У 1993–1997 роках керував прес-службою в центрі громадських зв'язків УВС області, працював у телекомпанії «Аверс», у 2002–2005 роках – прес-аташе футбольного клубу «Волинь» (Луцьк).

В обласній ДТРК у Харкові трудиться **Ігор Денисюк**, який у 1980-х працював у пресі на Камчатці. У Кіровограді на радіо – **Валерій Гринчак**. У регіональних друкованих ЗМІ: у Сумах (газета «Сумщина») – **Микола Петленко**, у Бердянську Запорізької області («Південна зоря») – староста курсу **Олександр Стариков**, в Одесі (транспортна газета «Моряк») – **Олександр Кумайгородський**. Головним редактором районної газети «Голопристанський вісник» і головою Голопристанської ради профспілки працівників культури тривалий час була **Людмила Завалко (Цуркан)**. У Новгороді-Сіверському на Чернігівщині працює **Галина Халіман (Халімон)** – в. о. редактора районної газети «Сіверський край». На Кіровоградщині (Гайворон) у районній газеті «Гайворонські вісті» – **Ілля Соколюк**, на Луганщині – **Ганна Паламарюк**.

Віктор Майко, надзвичайний і повноважний посол України в Туркменістані (з 2005). Закінчив аспірантуру Української академії зовнішньої торгівлі, кандидат економічних наук. Працював кореспондентом газети «Прапор змагання» (1982–1984), служив командиром взводу, заступником командира роти в ЗС СРСР (1984–1989). Був головним науковим редактором Інституту підвищення кваліфікації керівного складу співробітників МВС України (1989–1991), начальником відділу маркетингу МП «Вестінформ» (1991–1992), директором СП «Інтерпрофсервіс» (1992–1994). У 1994–1999 роках – головний економіст, заступник глави, глава

Торгово-економічної місії у складі Посольства України у Великобританії. Працював у Міністерстві зовнішньоекономічних зв'язків і торгівлі України (1999–2000), виконавчим секретарем Міжвідомчої комісії з питань вступу України в СОТ. З 2002 по 2005 – директор, перший заступник голови правління ЗАТ «Інтербудмонтаж». Має п'ятий ранг державного службовця.

У МЗС України працює член НСЖУ **Тетяна Недялкова**, яка починала творчий шлях на УТ-1, працювала в журналі «Кур'єр ЮНЕСКО», згодом – в Адміністрації Президента України (1993–1997), закінчила Дипломатичну академію (1997–1999), була першим секретарем Посольства України в Москві з політичних питань (2002–2005).

За кордоном, зокрема у США, разом із чоловіком – українським дипломатом Ярославом Войтком – тривалий час працювала **Ариадна Войтко (Векленко)**.

У науці знайшли себе кияни **Віктор Дудко** й **Олена Кравчук (Москаленко)**. Віктор – старший науковий співробітник Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України (з 1997). Кандидат філологічних наук. Працював у редакції обласної молодіжної газети «Комсомольський гарт» у Чернігові (1982–1985), закінчив аспірантуру Інституту світової літератури ім. О. М. Горького АН СРСР (Москва, 1985–1988). З 1989 року в Інституті літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України. Олена – працює на кафедрі українознавства Інституту міжнародних відносин Київського Національного університету, кандидат історичних наук, доцент (сфера наукових інтересів – історія української культури й освіти). Кандидатську дисертацію захистив також **Петро Кініченко**, який зробив кар'єру в Міністерстві культури і туризму України, де нині очолює Управління справами. Наукове видання Інституту кормів Української академії аграрних наук (м. Вінниця) редагує **Леонід Гулько**.

У Видавничому Домі «Персонал» заступником директора видавництва МАУП працює **Валентина Бондар (Карачан)** – дружина однокурсника **Юрія Бондаря**. У видавництві «Істина» – **Тетяна Яковенко**.

Політична діяльність захопила **Наталію Розторгуєву**, яка обіймає посаду начальника відділу суспільно-політичного моніторингу виконавчого апарату Сумської обласної ради. Була головним редактором обласної газети СПУ «Позиція», першим секретарем Охтирського МК СПУ (2005–2007). З 2006 року – депутат Сумської облради, керівник депутатської фракції СПУ.

Керуючим справами Солом'янської райради в м. Києві працює **Петро Косяк**. Таку саму посаду обіймає у виконкомі Нововолинської міськради на Волині **Леонід Кошлатий** (починав навчання в КДУ, але не випускник-1982).

У Миколаївській області **Юрій Хіль** працює заступником голови Казанківської районної державної адміністрації з соціальних питань (з 2005 року). У 1990-х – працівник райдержадміністрації, згодом був редактором районної газети «Голос Казанківщини» (2000–2003), співробітником редакції всеукраїнської щотижневої газети «Сільські новини» (Дніпропетровськ).

Заступником начальника управління праці та соціального захисту Звенигородської районної державної адміністрації на Черкащині працював член ВО «Батьківщина», кандидат у народні депутати України від БЮТ (2006) **Микола Глушенко**.

Людмила Плотникова (Вержбицька), старший викладач Київського національного університету будівництва та архітектури. Заочно навчається в аспірантурі Науково-дослідного інституту українознавства. Після закінчення університету працювала в Москві в газеті «Красная звезда» (1983–1984), згодом у Києві – кореспондентом газети «Зірка». З 1993 року на викладацькій роботі.

У правоохоронній системі служить після декількох років журналістської діяльності на Хмельниччині **Микола Семенишин**. У податкових органах у Первомайську (АР Крим) працює **Ірина Фоголь (Сізякова)**.

Представником російського виробника паперу ВАТ «Волга» в Україні є **Дмитро Процаков**.

У Києві працюють: **Петро Карпенко** (був комсоргом курсу); **Олена Семененко (Пасунько)**; **Раїса Кульчицька (Рожкова)**; **Лариса Кратенко (Салтовська)**; **Любов Слободчик**; **Катерина Пасічна**. У Чернігові – **Людмила Дудко (Зварич)**, викладач Чернігівського державного технологічного університету. У Харкові – **Любов Василенко (Коба)**. У Кременчуці на Полтавщині – редактор газети «Перемога» член НСЖУ **Тетяна Керімова (Реотас)**; На Одещині (м. Ананьїв) – **Микола Гончарук**.

Живуть і працюють за кордоном: у Російській Федерації (Тюмень, м. Сургут) **Катерина Катаєва (Попко)**, головний редактор, начальник відділу кадрів ТРК «Сургутинтерновости»; у Польщі – **Інна Зелінська**, приватний підприємець; в Ізраїлі (м. Хайфа) – **Наталія Резнік**, власник магазину російської книжки; в Італії – **Світлана Волкова (Кравець)**; у США – **Віра Бондаренко (Цапів)**.

Спортивну спеціалізацію обрав житель Донецька **Володимир Четет** (Радіо «Юмор-FM»). Прес-аташе футбольного клубу «Буковина» (Чернівці) **Сергій Батюк** тривалий час працював на обласному телебаченні.

Курс дав шість гравців аматорській футбольній команді «Журналіст України» (**Юрій Бондар**, **Сергій Шевченко**, **Віктор Набруско**, **Володимир Черкун**, **Микола Новосад**, **Іван Кокуца**). Перші четверо грали 27 травня 2006 року на київському стадіоні «Старт» проти команди німецьких журналістів «Der Spiegel» (перемогли українці 5:1). **Юрій Бондар** і **Сергій Шевченко** – учасники першого міні-футбольного матчу на найвищій вершині Українських Карпат Говерлі (2061 м), **Сергій Шевченко** – віце-чемпіон першого відкритого турніру з банжі-джампінгу «Київ-джамп» (2001). **Юрій Бондар** і **Олександр Швець** – учасники рекордного футбольного матчу аматорських команд «Пресінг» і «Арт-обстріл», який зібрав понад 100 тисяч глядачів на трибунах Республіканського стадіону в Києві (1992).

Передчасно пішли з життя **Михайло Паламарюк**, **Микола Баран** (на курсі навчався, але не випускник-1982) та **Віктор Косяк** (працював власкором газети «Комсомольская правда» в Донецьку, помер у 1990-х).

Частина друга

СПОГАДИ, БУВАЛЬЩИНИ

Катерина Конєва

Роки, які пам'ятаю

...Творчий конкурс абітурієнтів на факультеті журналістики проходив у парку Слави. Мені пощастило, бо перед тим я добрий місяць «вивчала» київські парки і сквери, – а батькам звітувалася, що готуюся до вступних іспитів. Мабуть, це й була підготовка: я закохувалася в це місто, у свою майбутню професію, яка, вірилося, відкривала переді мною чудові життєві обрії.

Забігаючи наперед, скажу, що так і сталося: усі двадцять п'ять років у журналістиці я з шаленим ентузіазмом відкривала для себе горизонти своєї справи життя. Районна газета у Володарці, містечку на Київщині, де я мало не вискочила заміж; якби мама не забрала мене звідти силою, хтозна, як би життя повернулося. Солідний «Червоний прапор» у рідному Рівному – найбільше вражало, як швидко і слухняно реагували на публікації в «ЧП» радянські чиновники. До речі, в майбутньому мені пощастило ще не раз переконатися у спроможності преси впливати на людей і на події, – наприклад, коли розпочали з колегою на свій страх і ризик власний проект під назвою НЕЗАЛЕЖНА ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА «РІВНЕ-РАКУРС» (між іншим, успішний – як і все, за що ми бралися!). Потім були й гоноровий львівський «Високий Замок», і простакувата київська «Порадниця» і, нарешті, перший власний проект...

Але повернуся до теми, – до часів, коли моє уявлення про журналістику ще лише формувалося. Сивочолий ветеран (наша патронеса зі стилістики, шановна улюблениця студентів Алла Петрівна Коваль розкритикувала б це недолуге слівце) пригадував щось зі своєї юності, я зметувала назву свого твору – «Жива пам'ять поколінь». Коли це було?! Тепер і нам час демонструвати студентам рідного факультету, про що ПАМ'ЯТАЄ наше покоління.

Трудові будні у перші дні навчання на будові під гаслом «Строй прочно – сдавай досрочно!». Студентські дискотеки в гуртожитку під чарівну музику «Абби» та «Боні Ем». Практика в київській пресі – «Молодій гвардії», яка подарувала мені чудову подорож «по брежневским местам», і фаховій газеті «Культура і життя» (мені тоді мріялося стати ще й мистецтвознавцем). Суворі прочуханки Марії Устимівни Каранської (світла їй пам'ять!), яка вручила кожному з нас головний інструмент праці – знання рідної мови. Захопливі лекції Олексія Федотовича Пінчука. Смачнющий «празький» торт у студентській

їдальні. Зрештою, саме на ті часи припадає народження справжнього кохання і вірної, на все життя, дружби.

Ми сьогодні маємо все. Досвід, уміння, посади. Дітей, сім'ї, власні квартири й будинки. Ми посадили не одне дерево й уже виховуємо онуків (хоча й не всі!). Чому ж тоді так щемить серце, коли згадуєш про часи, коли в нас не було нічого із цього цілком благополучного списку? Та тому, що ми тоді були найщасливішими людьми у світі, бо були молоді, бо вірили в себе й у світле майбутнє (тільки не те, яке обіцяли нам компартійні вожді). Власне, ця віра, набута ще в студентському колі, і досі надихає на подвиги, змушує ризикувати, дерзати, йти вперед і вперед. Хлопці, дівчата, ми ж молоді! У нас іще все попереду!!!

Р. С. Дякую рідному університетові за те, що дав мені змогу скористатися своїм життєвим шансом.

Юрій Бондар

Навчи себе сам

Я був 101-м студентом курсу із 100 можливих. Так сталося. Вступив я на факультет журналістики Київського університету 1976-го з першої ж спроби – як медаліст школи. Однак з причин, на які не впливав, змушений був узяти академвідпустку. Аби не втрачати часу, влаштувався кореспондентом районної газети, до якої раніше дописував. Тож, коли вдруге прийшов на перший курс, почувався вже набагато впевненіше – серед однокурсників мало хто мав досвід практичної журналістики.

Вчився я добре. Причому усвідомлено добре. Мотивацією, хоч як дивно, стала оцінка моїх незнань з французької. На одному з перших же занять я отримав двійку. Для мене, відмінника, це було справжнім потрясінням, холодним душем – доти я не отримував «незадовільно». Однак на викладачку не образився. Я розізлився. На себе. І після доволі критичних роздумів вирішив: задніх не пастиму ніколи. Обіцянка собі – велика спонука. Закінчував факультет з рекомендаціями до аспірантури.

Ті студентські роки залишили багато ностальгійних спогадів. Скажімо, будзагони. Перший з них – на будівництві Чорнобильської АЕС: дощове холодне літо, намети, багнука... і бетонка. Її ми прокладали в лісі – від Прип'яті, й була вона дорогою в нікуди. Особливої потреби в тій бетонці не було, зате кошти всесоюзної будови освоювали, обсяги робіт зростали. А ще перед нашим лісовим табором було забетоноване озеро, вода в якому завжди була теплою, а інколи чомусь навіть гарячою. Його, повертаючись з робіт,

зазвичай не оминали. Був це, розповідали місцеві, охолоджувач від одного з діючих уже тоді реакторів АЕС... Востаннє працював у «будівельному загоні» на п'ятому курсі. Була це, як тоді казали, шабашка. Замість переддипломної практики подалися з кількома друзями до Тюмені. Мороз за сорок, бурильні вишки серед боліт, мужні нафтовики (здебільшого з України), романтика, словом. Майже два місяці в Нефтеюганську будували житло для вахтовиків, а повернувшись – довелося наздоганяти однокурсників. Проте дипломи всі як один захистили успішно.

Університет учив мислити, шукати і знаходити відповіді самостійно. Багато хто починав співпрацювати з редакціями вже зі студентської лави. У моєму архіві досі зберігається як найцінніше «тимчасове посвідчення» «Молоді України», підписане її тодішнім редактором Ігорем Лубченком. Газета – мрія багатьох – стала моїм «внутрішнім прихистком», я ніколи не поривав з нею стосунків і вважаю за велику честь для себе, що впродовж майже восьми років працював заступником головного редактора саме цієї газети. Тому й болить...

З теплотою згадую і викладачів. Вони, як і ми, студенти, були різними. Авторитетними, шанованими і не зовсім. Безумовною величиною, небожителем був для нас декан Дмитро Прилюк – постать в українській журналістиці легендарна. Як, до речі, і його вірна помічниця – методист Неллі Петрівна, яка буквально виколисала не одне покоління українських журналістів. Курувала ж наш курс елітна кафедра стилістики – мовні естети, чудові педагоги і люди. Визначали її, так би мовити, візерунок – жінки. Передусім двоє. Ефектна, авторитарна доктор наук Алла Петрівна Коваль – керівник кафедри і педантична Марія Устимівна Каранська – орденоноска і фронтовичка. Обидві блискучі мовниці, з сильними характеристиками, вони, безумовно, суперничали. Іскри того, часто прихованого, протистояння долітали інколи й до студентів, втягуючи і їх у вир не завжди наукових дискусій. Яскравими були й інші викладачі. Завжди напрочуд толерантний і делікатний Олександр Пономарів. Іронічний, інтелігентний Віталій Тоїчкін. В'їдливий, «скрипучий», але справедливий Олег Бабишкін. Розумний Юрій Бурляй. Він погано бачив, носив окуляри, які щоразу «забував» на іспити – соромився, що студенти списують. Мудрий і завжди розважливий, доброзичливий Василь Яременко. З величезною вдячністю згадую і Анатолія Москаленка. Демократичний, один з найпрофесійніших в українській журналістиці, він прийшов на факультет під завісу нашого навчання, однак здобув визнання «дорослого» вже курсу, для багатьох став і близьким радником. Я особисто вдячний Анатолію Захаровичу, його родині за підтримку моїх професійних починань. Кожний з викладачів – особистість, велич якої усвідомлюєш, на жаль, лише з роками. Доля була прихильною – з багатьма зі своїх викладачів я спілкувався згодом і спілкуюся донині, а з Василем Васильовичем Яременком, який очолює Інститут культурологічних та етнополітичних досліджень МАУП, маю честь працювати разом. Це, повірте, велика розкіш.

Велика цінність і друзі, яких зустрів під час навчання. Багато з них нині генерали в журналістиці, досягли своїх професійних вершин. Ми часто зустрічаємося, дружимо родинами і вже дітьми. Між нами, попри роки, не збільшилася відстань, ми такі ж, як і в роки нашого студентства, хоча за плечима в кожного вже і свої університети.

І спогад, так би мовити, з майбутнього. Років з п'ять тому троє першокурсників уже Інституту журналістики не отримали залік з фотосправи. Довелося виконувати додаткове практичне завдання. Це був мій син і двоє його товаришів – діти моїх колишніх одногрупників Олени Семененко (Пасунько) й Анатолія Бондаренка. Так дивно журналістська планета зробила іще один оберт. Рівно через 25 років у них, як і в нас нині, такий самий ювілей...

Сергій Шевченко

Залік у Бабишкіна

В основі пригоди, яку розповім, – реальні події, щоправда, з дрібкою творчого домислу, бо ж спливає час і тепер неможливо документально відновити вікопомний діалог викладача зі студентом.

Професор Олег Кіндратович Бабишкін, який читав курс літератури народів СРСР, закінчував прийом заліків.

– А покажіть-но мені ваш читацький щоденник, – звернувся він до студента, який щойно увійшов до аудиторії.

Молодий чоловік – це був Іван Кокуца – зробив скорботне обличчя й повідав якусь нечувану версію втрати своїх дорожочітних записів. За багато років викладацької роботи професор наслухався всіляких плачів про загублені, забуті, поцуплені зошити, отож незаяложена байка Івана чимось сподобалася Олегові Кіндратовичу. Він вирішив дати студенту шанс:

– Скажіть чесно, ви готувалися до заліку? Грузинську літературу читали?

– Читав, – не змигнув оком Іван і, попереджуючи наступні запитання, почав тягнути час розповіддю про «ретельну підготовку» до заліку. Мовляв, був на всіх лекціях, у бібліотеці працював, у читальній залі мало не ночував (а сам впродовж монологу намагався пригадати бодай одне прізвисько грузина-письменника, та як на зло в голові крутилися самі лише футболісти тбіліського «Динамо»). «Гаплик», – подумав, але вголос вимовив, що й «на абонементі брав книжки», і навіть «консультації у групі проводилися»...

– Ось і розкажіть мені, будь ласка, що ви знаєте про «Тергдалеулні», – немов прокинувшись, припинив професор потік студентської свідомості.

«Вперше чую», – тоскно подумав Іван і за мить артистично усміхнувся:

– Хто ж не знає цього відомого грузинського письменника, великого майстра художнього слова! Він співець свого народу, можна сказати – поет, у вищому розумінні цього слова. Його творчості властиві глибина, об'єктивність, знання народного життя. Уже перші літературні твори цього прогресивного письменника... (у Івана вилетіло з голови його «прізвище») свідчили про незвичайний талант молодого автора, а згодом прийшло справжнє визнання...

Кокуца натхненно співав дифірамби невідомому «грузинському митцеві». Професор слухав, інколи всміхався, нарешті запитав:

– А скажіть, молодий чоловіче, цей, як ви кажете, письменник – він поет чи прозаїк?

– У нього широкий діапазон творчості, – ухилився від прямої відповіді Іван. І за принципом «попав пальцем у небо – стромляй далі» міркував: – Прозаїком може бути й поетична натура. Отож справжній прозаїк і талановитий поет в одній особі – реальність, навіть якщо у творчості переважає щось одне...

– Що ж ви читали з його творчості? – поцікавився невгамовний професор.

– Дуже проникливими, як на мене, є твори про матір, про любов до рідного краю, до своєї землі. Приваблюють громадянські мотиви, оспівування дружби народів...

Кілька хвилин Іван ходив, як кажуть росіяни, «вокруг да около» і тішив професора своїми «знаннями». Нарешті Олег Кіндратович махнув рукою:

– Досить на цьому. Я бачу, що «дуже багато» знаєте. Але не знаєте ви суцільної дрібнички: «Тергдалеулні» – це був не один якийсь «поет-прозаїк». Так називалася група літераторів-шістдесятників. У перекладі з грузинської «тергдалеулні» означає «ті, хто випив води Терека» – тобто ті, хто здобув освіту, навчаючись у Росії...

– А я це знаю! – вигукнув Іван. – Я ж і розповідав про їхнього... кращого представника.

– У такому разі – про кого саме ви розповідали? – примружився Олег Кіндратович. – Назвіть бодай прізвище.

У цю критичну мить Іван спромігся пригадати тільки тих самих тбіліських динамівців на чолі з їхнім капітаном Чивадзе. Роздумувати було ніколи. Отож як потопаючий за соломинку Іван схопився за свій останній шанс: знизав плечима й так, ніби сумніваючись, промовив:

– Чи Чивадзе...

– Не Чивадзе, а Чавчавадзе! – роздратовано буркнув Олег Кіндратович. – Засновник критичного реалізму в грузинській літературі. Ну, а ще хто там був із письменників?

– Месхі, – вже сміливіше назвав Кокуца другого футболіста.

– Це добре, що ви знаєте Серго Месхі, – похвалювався Бабишкін. – Але Месхі був публіцистом, чи не так? Він із Георгієм Церетелі заснував, а потім редагував прогресивну газету «Дроєба»...

– Так, так, – зі «знанням справи» підтвердив Іван. – І Церетелі, звичайно...

– Авжеж. Бачу, бачу, що готувалися. Ну, а ще кого пригадаєте?

– Шенгелія, – ляпнув Кокуца прізвище знаменитого форварда і з піднятих брів професора зрозумів: «влучив у штангу». Хутко, неначе щось пригадавши, Іван міркував собі вголос далі: – Але ж Шенгелія не брав участі...

– Так кого ви ще не назвали? – нетерпляче завогузився Бабишкін.

Іван пошкріб потилицю, пригадав ще заслуженого тренера тбілісців Ахалкаці і, зітхнувши, подумав сам собі (знов-таки вголос і від хвилювання – чомусь російською мовою), який той Ахалкаці письменник:

– А как и я...

– Ну, нарешті! – аж підскаочив Олег Кіндратович. – Звичайно ж, Акакія Церетелі треба було назвати. І ще – Ніко Ніколадзе...

– Та я просто не встиг, – скромно виправдовувався Іван. – Команда ж... тобто – група (він знову забув її назву) велика. Письменників багато... – і наш герой упевнено подав професорові свою заліковку.

Придбачки зі студентського життя

Шосте грудня 1979 року. В інтернаціональному гуртожитку № 3 на вулиці Ломоносова святкуємо День народження Володимира Ісаєва. У компанії – Ігор Денисюк, Іван Кокуца, Афанасій Гайдаржі (старшокурсник), іноземець з Мавританії та автор цих рядків. На столі нехитра закуска – товчена варена картопля й кабачкова ікра з цибулею. Напівсолодке вино налили у два фужери, два пивних бокали та два гранчаки. Бідність столу пояснюється тим, що цього дня Ісаєв не збирався святкувати, а переніс застілля на неділю. Але увечері хтось приніс іменинникові торт і хоч-не-хоч дещо довелося готувати нашвидкоруч.

Коли справа дійшла до десерту, Афанасій запропонував гру: він сховає монетку в торт, потім його розріже іменинник, і кому дістанеться шматочок з монеткою, той у неділю виставить пляшку шампанського. Сказано – зроблено. Поділили торт на шість однакових частин, кожний гість собі взяв, а останній шматок залишився іменинникові.

Їмо. І тут вигукує Іван:

– Так і знав! Відчував, що мені попадеться...

Задоволений Афоня поплескав «щасливчика» по плечу й розкрив секрет: виявляється, монетку він сховав під найбільшою кремовою трояндою. Звісна річ, найліпший шматок мав дістатися іменинникові... Або найспритнішому.

Дев'ятнадцяте січня 1980 року. Цього дня в розпал зимової сесії мешканці кімнати № 101 гуртожитку № 3 вирішили відсвяткувати (чомусь достроково)

день народження Ігоря Денисюка, якому за тиждень мало виповнитися 25 років. Ювілярові купили подарунок – електробритву «Харків». Винуватець свята і його друзі Іван Кокуца, Володимир Ісаєв та автор цих спогадів організували застілля. «Фірмовою» стравою була рисова каша з ковбасою і томатною пастою. На закуску – магазинний консервованим салат.

У призначений час (20:00) зійшлися гості: однокашник Микола Глушенко і троє студентів з інших курсів – Мозолевський, Толстеньов та Медведєв. Трохи згодом підтягнуться старшокурсники Афанасій Гайдаржі й Микола Мельников.

Щоб святкувалося веселіше, Кокуца придумав «хохму». Коли всіх запросили до столу, Іван узявся наливати горілку. При цьому непомітно підмінив пляшку оковитої на пляшку зі звичайною водою, якої набулькав кожному по півсклянки. Не вистачило води тільки Толстеньову. У його гранчак Іван налив з іншої пляшки – справжньої 40-градусної «Екстри».

Ніхто цих хитрощів не помітив.

Виголосили тост за іменинника. Хтось умочив губи у прісну рідину і, зрозумівши жарт, мовчки чекав реакції решти. Дехто почав принохуватися до підозрілої «казенки», проте слова «вода» ніхто вголос не вимовив. У цей час Толстеньов хукнувши в кулак, хвацько хильнув свої півсклянки оковитої, скрикнув, схопив виделку й почав гарячково закушувати салатом...

Гості зайшлися гомеричним реготом. Іменинник мало під стіл не поліз...

– Ну й артист! Випив воду та ще й закушує!!! – рвали кишки хлопці.

Добрі смішки з чужої лемішки! А Толстеньов жував салат, дивився на всіх круглими очима й ніяк не міг уторопати, з чого компанія регочеться.

Майор Шилов на «воєнці» викликав до дошки Петра Косяка:

– Напиши объем работ окончательной подготовки БТР к преодолению водной преграды.

Петро в цьому питанні добряче «плавав», але поки Шилов слухав чиясь усну відповідь про порядок подолання цієї самої перешкоди, Косякові встигли підказати. Він усе правильно написав по пунктах, в одному з них зазначивши: «...надеть спасательный желет» (кажу наперед: похибка у слові «жилет» – тут не головне).

Задоволений собою Петро стояв біля дошки й почувався упевнено, наче за бронєю. Майор тимчасом перебіг очима написане й несподівано спитав:

– На кого надеть спасательный жилет? На БТР?

Петрове лице, з якого вмить сповзла безтурботна усмішка, повернулося до аудиторії. В очах – німе благання: «Підкажіть».

...Коли вщух регіт тих, хто уявив собі «БТР у жилеті», другу – ще потужнішу – хвилю сміху здійняла несподівана щедрість майора, який оцінив відповідь Косяка на «відмінно».

На заняттях з військової підготовки майор Шилов питає Юрка Луканова:

– Какое давление должно быть внутри корпуса БТР?

Юрко повільно підводиться, озираючись (чекає підказки). Хтось йому шепоче:

– Три. Тр...

– Тридцять! – недочувши, упевнено каже Луканов.

Аудиторія пирскає з реготу. Майор і сам хапається за живіт, а потім дуже дохідливо й образно пояснює нещасному гуманітарію:

– Если внутри корпуса БТР будет тридцать атмосфер, то с тебя будет не Луканов, а Луканище!!!

Юрій Луканов

Як мене мама від «дизухи» рятувала

Ви ж розумієте, що найкумедніша частина нашого навчання була не під час лекцій і навчального року, а на військових зборах, котрі відбувалися в лісовому таборі поблизу Батурина Чернігівської області. Хоча воно все було на Чернігівщині, але наша мотострілецька дивізія чомусь називалася конотопською.

У перший місяць нашої «служби» на мене всі махнули рукою. Я весь час відставав від нашого взводу чи роти й ходив зігнутих, як знак питання. А все тому, що в мене плоскостопість. Раніше з таким дефектом взагалі до війська не брали. Моя нога дуже чутлива до зміни взуття. Їй треба час, щоб звикнути до нових черевиків. А тут одразу кирзяки взув. І після першої ж години ходіння очі мало не на лоба вилазили – відчуття було таке, наче ногу затисли в лещата й добряче ті лещата закрутили. Я не міг дочекатися ночі, щоб скинути з себе ці вериги й дати ногам відпочинок. Але минув час. І сталося таке, у що я на початку військових зборів навіть не повірив би: я міг спокійно взутися в чоботи й не просто взутися, а на босу ногу, і грав так у футбол. Уявляєте?

Але не це було найвеселішим. Найбільш пам'ятна пригода – як я від хвороби лікувався. Образно кажучи, це було, наче миш'яком життя рятувати. Одного чудового дня я відчув, що в мене болить шлунок, піднялася температура і взагалі дуже погано. Лікар однозначно констатував – дизентерія. Йому нескладно було це зробити, бо на той час «дизуха» вже косила наші ряди, як тепер кажуть, «чиста канкретна». На околиці нашого табору напнули спеціальний намет. Я мусив узяти свої постільні причандали – матрац та інше – і переселитися туди. Мені було так погано, що я ніс усе це, хитаючись як п'яний, а перед очима літали чорні мухи. Але виявив стійкість, не впав дорогою і таки

доперся до місця призначення, де страждав з десяток братів по нещастю. Наступного дня нас перевезли до батуринської районної лікарні.

Певна річ, моя мама регулярно у вихідні провідувала синопка на службі, аби переконатися, що його не вбили вороги. За свій материнський обов'язок вона мала мене нагодувати добряче, щоб я не здох від голоду на скупих армійських харчах. Але дизентерія така хвороба, яка передбачає майже цілковиту відмову від їжі. Та коли моя матуся дізналася, що я страждаю в госпіталі, вона заскочила до Батурина, глянула на мене одним оком, розвернулася й поїхала до Києва, щоб повернутися наступного дня з двома пудовими сумками, напханими всілякими ласощами. Вона мені передавала їх під слова медсестри про те, що хворим на дизентерію вживати традиційну їжу категорично заборонено. При цьому медсестра відвернулася до стінки й удавала, що нічого не бачить.

Треба віддати моїй мамі належне. Вона розщедрилася на рибну червону і чорну ікру, курячі ніжки, телячі битки та багато чого іншого. Коротко кажучи, харчів вистачило на цілу палату, в якій лежало чоловік шість. І хочете вірте, а хочете не вірте, але воно нікому не зашкодило. Ми наїлися й повеселішали. А незабаром виписалися. Може, в нас якась несправжня дизентерія була?

Як я зганьбив себе на практиці

Ще одна цікава пригода була на практиці. Після другого чи третього курсу ми з відомим вам усім Олегом Шиканом подалися на практику в найвіддаленіший район Полтавської області – Котелевський. Це там народився партизанський командир Сидір Ковпак – у містечку навіть бюст його стояв.

І ось почали ми працювати. Я збирав якісь матеріали й писав статті. А Олег колупався з поламаним редакційним мопедом (я взагалі не розумію, чому він пішов вчитися на факультет журналістики. Він і тепер якусь техніку налагоджує в Київській обласній лікарні, тобто не працює за здобутим в універсі фахом). І за два тижні колупання він таки поставив того мопеда на ноги, а точніше – на колеса. Я швиденько з цього скористався й почав їздити по селах на мопеді. Виявилось, що навчитися на ньому їздити було дуже легко. Але брак водійського досвіду таки дався взнаки.

Якось я виїздив з бокової дороги на центральну, по якій рухався автобус «Ікарус». Саме через недосвідченість я, замість того, щоб натиснути на гальма, насправді дав газу. Отож вилетів перед самим носом у того «Ікаруса» й мусив, як хвацький байкер, робити на швидкості віраж. Я повертав під самісінькою брівкою, а кут мопеда до землі був, мабуть, градусів сорок. Я б таки проскочив, але там на дорозі попід брівкою було наметено чимало піску, який після дощу був вологим. Колеса ковзнули і я добряче гепнувся. На щастя, не залетів під колеса «Ікаруса». Відчуття мав таке, наче хтось під ребра дав кулаком. І щось

боліло. Але найприкріше було не те, що боліло, а те, що я впав у самісінькому центрі містечка, як останній фраєр. І мою ганьбу споглядали десятки людей. Мені було соромно на них дивитися. Я знайшов у собі сили підвестися й мерщій відбув з місця такої прикрої пригоди. Як з'ясувалося потім, я, на щастя, нічого собі не зламав і навіть не вивихнув. Отож катався на тому мопеді й далі.

Микола Юрчишин

Як ми на фабриці імені Смирнова-Ласточкина лекції читали

У ті часи теорію марксизму-ленінізму вивчали не тільки у вищих навчальних закладах. Її весь час втовкмачували в голови простим робітникам та селянам. До цього залучали і професійних лекторів компартійних органів, і студентів гуманітарних факультетів ВНЗ.

Не винятком був і наш факультет журналістики Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка. Майбутні бійці ідеологічного фронту читали лекції на підшефній Київській швейній фабриці імені Смирнова-Ласточкина. Найактивнішим і найзавзятішим лектором був наш однокурсник Ілля Соколюк. Спочатку під час обідньої перерви читав робітницям лекції про роль Комуністичної партії в побудові світлого майбутнього – комунізму. Та коли відчув, що їм це нецікаво, почав щоразу співати під гітару веселих пісень, а дівчата, у свою чергу, в три боки танцювали. Лекції перетворювалися на справжнє свято. Тому Соколюка з нетерпінням чекали в черговий раз на підприємстві. І він не підводив рідний підшефний колектив. Понад 150 таких «лекцій» прочитав там за п'ять років навчання в університеті. Недарма в Олександра Швеця з'явилася така частівка:

*Куда ни едет, ни идет,
Соколюк Илья поет.
Улыбочка завидная,
Гнатюк – и тот завидует!*

Надійшла черга читати лекцію й мені. Прямуючи на сцену, почув у залі шепіт: «Це якийсь серйозний лектор прийшов, цікаво, що він нам утне?» Після побіжного знайомства з робітниками запитав, про що б вони хотіли сьогодні послухати.

– Може б якусь веселу пригоду розказали, а то від політики вже стомилися, – майже хором відповіли слухачі.

Що ж, як гумор – то й гумор, – подумав я. – Це саме по моїй професії. І далеко за ним ходити не треба.

Наразі згадалася розповідь однокурсника Миколи Гончарука про його перші місяці навчання в університеті. А трапилася з ним отака придибенція. До вступу на факультет журналістики Микола працював на одному з київських заводів і жив у відомчому гуртожитку підприємства. При зарахуванні до університету кожен студент заповнював спеціальну картку. У графі «чи потрібен гуртожиток?» Гончарук, очевидно, через свою необізнаність, написав: «Не потрібен». Думав, що й далі житиме у заводському гуртожитку. Але його буквально за два дні звідти попросили. Бідолашний Микола нічого ліпшого не придумав, як ночувати зі своїми скромними клунками на лавочці в парку імені Т. Г. Шевченка. На щастя, перші вересневі ночі 1977-го виявилися напрочуд теплими. Про якийсь там похолодання, що ось-ось уже мало прийти в Україну, новоспеченому студентові й думати не хотілося. Йому добре спалося серед розкішних дерев під мирним київським небом.

Та якось опівночі його розбудив молодий чоловічий голос: «Ти чого тут спиш, земляче?» Гончарук усе детально розповів незнайомцеві.

– Тож запрошую до себе жити, у мене поряд чудова двокімнатна квартира, а сам я – одинак, не так самотньо буде, – довірливо заговорив незнайомиць. – Та й плати за квартиру не братиму, сам був студентом...

Микола зрадів цій пропозиції як дитина. Це ж таке щастя йому привалило!

За кілька хвилин був уже в квартирі незнайомця. Господар поклав спати студента у великій кімнаті, сам ліг у спальні. Та не встиг Микола й очі заплющити, як незнайомиць стрибнув до нього в ліжку. Що там було – бодай не згадувати! На щастя, Гончарук виявився сильнішим, вирвався з обіймів господаря й чимдуж чкурнув із квартири. Про цю історію розповів деяким своїм однокурсникам. Ті змилювались і по черзі почали давати йому прихисток у своїх кімнатах. Аж поки офіційно не надали першокурсникові місце в гуртожитку.

Робітники уважно слухали мою розповідь і наприкінці подякували за чудову «лекцію». Просили, щоб до них ще завітав із чимось цікавеньким та смішненьким.

Така нагода трапилася аж у жовтні наступного року, коли я повернувся з Карпатських гір і привіз нову цікаву придибенцію. Заздалегідь занотувавши її у вигляді розповіді, прочитав трудівникам фабрики. Ось вона.

Барвисто розмалював вересень Карпати. Добре вийти такої пори до лісу, вдихнути на повні груди цілюще п'янке повітря, міцно настояне на різнотрав'ї. Давно вабили мене ці чудові краї. І ось – запрошення друга з дитинства, провідного спеціаліста Вишницького агропромислового об'єднання Віктора Яроменка: «Приїжджай, я окультуривав гарну ділянку в лісі, завів пасіку...»

Зустрілися під стрункою смерекою в його невеличкому господарстві. Сидячи на цурпалку, підставивши коліно, Віктор щось швидко писав і сміявся. Привітавшись зі мною, попередив: «Не дуже тут руками вимахуй, бо бджоли у вересні – як мухи у спасівку. Так можуть обдарувати – не радий будеш, що й приїхав. І Яроменко розповів отаке.

Було колись, саме на початку вересня, стрівся він у Путильському районі з колегою і тезком Віктором Гульчаком. Разом завітали до знайомого пасічника. Тоді бджоли саме робили останні обльоти. Господар похвалився добрим взятком, почастував гостей медом. А тоді десь одійшов. Гості ж вирішили перевірити, чи правду каже: невже й справді бджоли в нього такі роботящі. Полізли до вулика з «ревізією». Та бджолам той контроль не сподобався. І почастували ревізорів по-своєму...

Поверталися додому з трофеями: розпухле вухо, роздута губа (це Гульчак надбав) та з двома ліхтарями під очима (то Яроменку дісталось). У такому вигляді вишницький спеціаліст поїхав наступного дня на Вінниччину провідати двоюрідного брата, який навчався в Чернятинському радгосптехнікумі. Не встигли обійнятися, як раптом, наче вранішній гриб, з'явився старший дільничний інспектор Жмеринського райвідділу внутрішніх справ А. Б. Мендельський.

– Де це вас, товаришу, так сильно побили? – співчутливо запитав Аркадій Болеславович. – Сідайте мерщій у машину, поїдемо шукати хуліганів.

– Та це мене бджоли так... – почав Яроменко.

– Ах, бджоли! Знаю, знаю! Зараз ми їх. Уперед!

Поїхали. Довго їхали. Віктор не насмілювався заперечити, гадаючи, що з міліціонером... ну, не все гаразд. А той упевнено вів машину до тільки йому відомої мети...

Аж надвечір з'ясувалося, що Яроменка ніхто не бив, а покусали звичайні бджоли. А двоє відомих у районі братів-хуліганів на прізвисько бджоли цього разу виявилися ні при чому. Їх і вдома тоді не було.

– Ось так, – знову зареготав Віктор. – Тепер і я маю бджоли, ото й пишу застереження до нашої міліції. Бо із бджолами, як і з хуліганями, жарти кепські. Не дай боже комаха в язика шпигоне!.. Хто тоді пояснить дільничному, яка біда зі мною скоїлась?..

У залі довго не вщухали сміх і оплески. Робітники запрошували приходити з такими «лекціями» і наступного разу. Та наступного вже не було. До закінчення п'ятого курсу цикл запланованих лекцій на фабриці імені Смирнова-Ласточкина у свої руки прихопив Ілля Соколюк.

ФОТОЛІТОПИС

Викладачі факультету журналістики КДУ (фото з випускного альбому)

Першокурсники. Зліва направо: Леонід Кошлатий, Микола Новосад, Юрій Луканов, Віктор Набруско, Юрій Бондар, Василь Мандзюк, Володимир Черкун, Сергій Шевченко, Микола Закусило

Студентки у столичному парку.
Угорі зліва направо: Людмила Цуркан, Наталія Розторгуєва, Тетяна Яковенко.
Внизу Олена Москаленко, Катерина Конєва, Валентина Карачан, Оксана Чехун

Однокашники. Зліва направо: Віктор Набруско, Володимир Четет,
Ілля Соколюк, Юрій Бондар

Помічники самоскида: Леонід Кошлатий, Олександр Чалий, Юрій Бондар, Леонід
Гулько на будівництві університетських корпусів у Києві

Коли були ще молодими...

Олександр Стариков: староста і голова

Лісова мавка Наталія Христопова

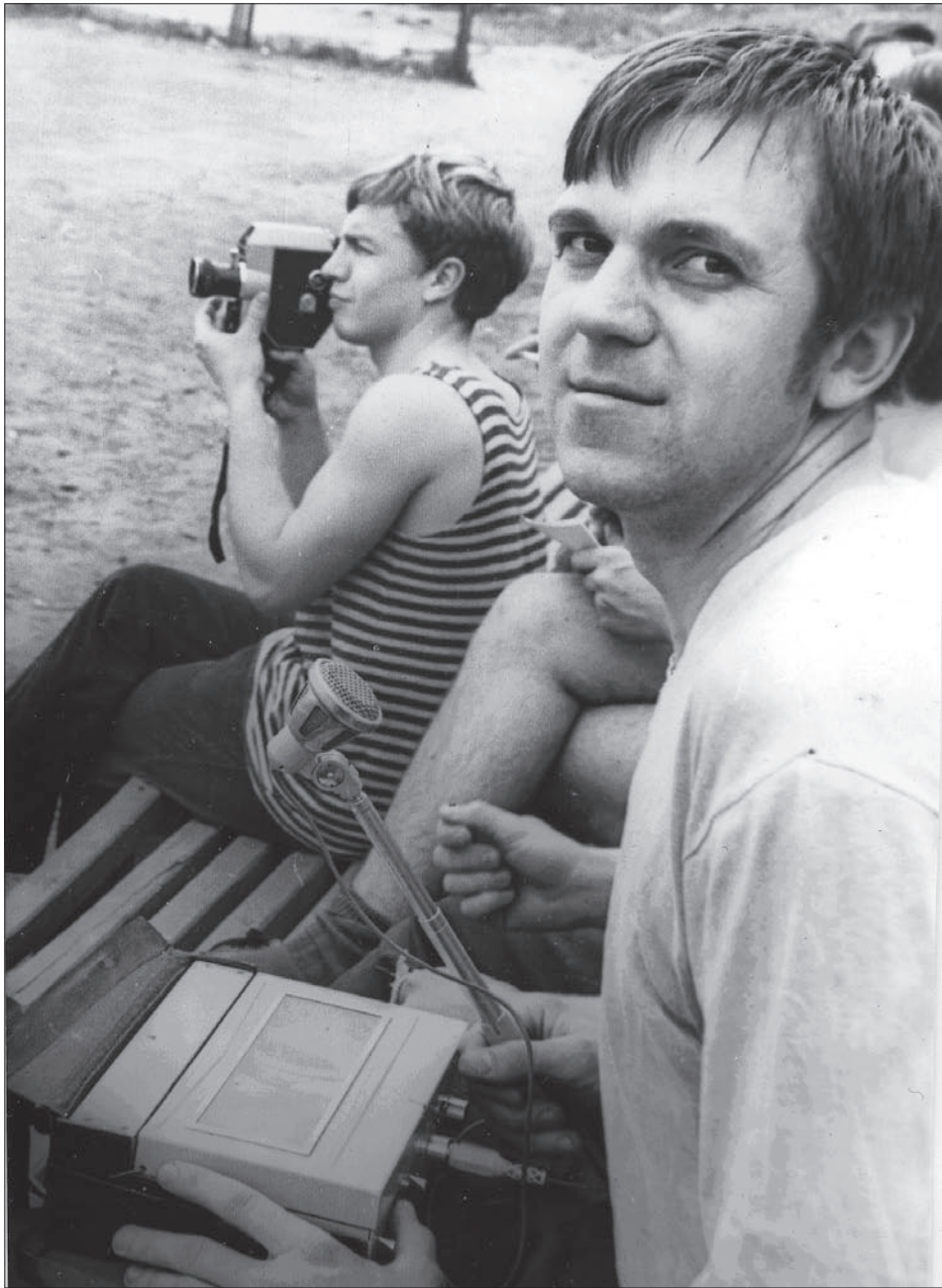
Велике у порівнянні. Василь Березовський і Валентина Бондар (Карачан)

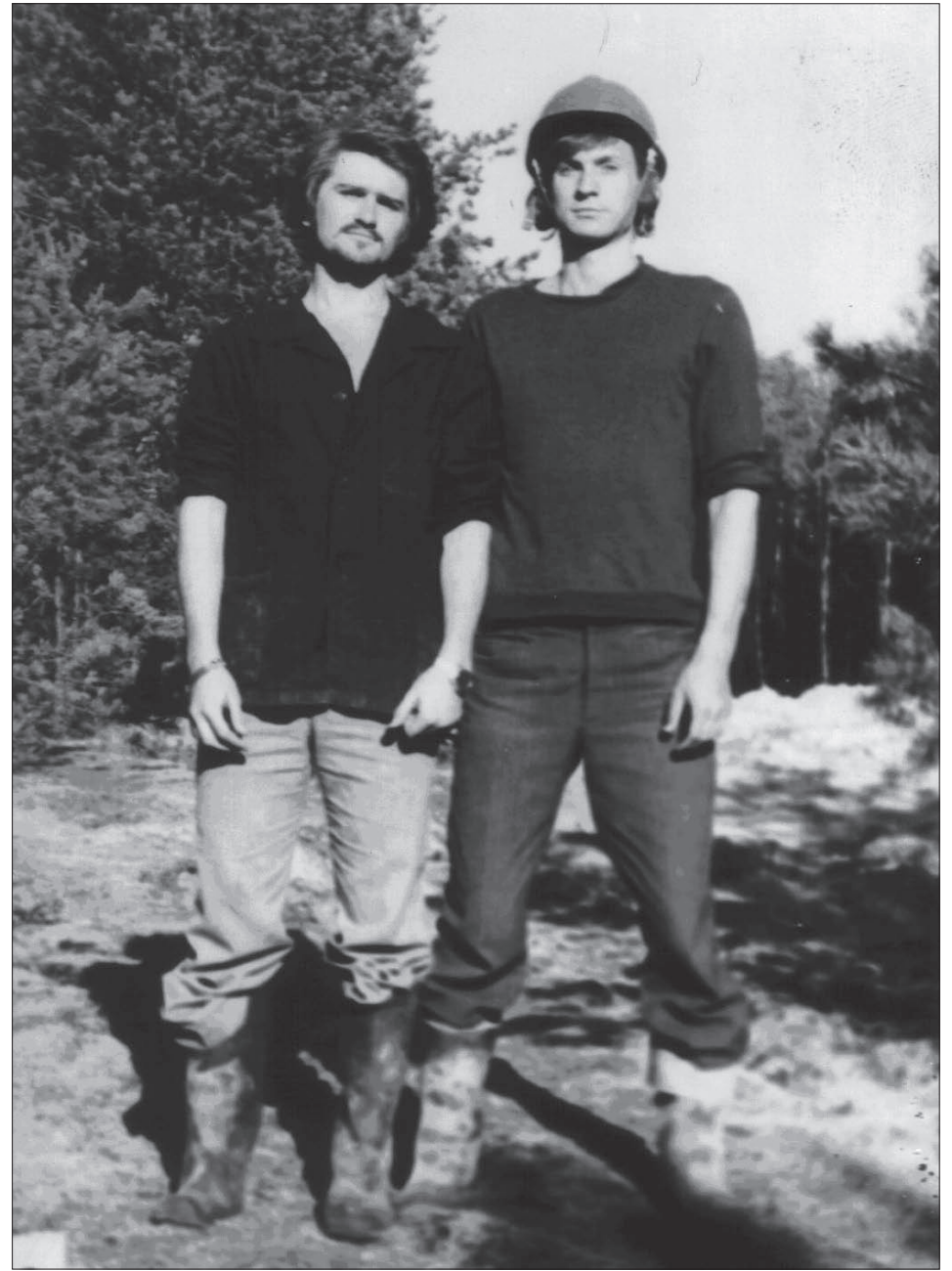
На Бульварі перед Жовтим. Зверху – Юрій Хіль. Зліва направо: Юрій Бондар, Леонід Гулько, Ігор Денисюк, Микола Новосад, Іван Кокуца

Співи українців. Посередині – Олександр Швець і Валентина Бондар (Карачан)

На спортивному майданчику фільмує Олександр Чалий;
з «Репортером» Євген Нестеренко

У будзагоні на Чорнобильський АЕС. Будівники бетонки в лісі поблизу Прип'яті
Леонід Гулько (ліворуч) і Сергій Шевченко (літо 1998 року)

Будзагонівці в Чорнобилі. Угорі зліва направо: Аріадна Векленко, Людмила Максименко, Олександр Кумайгородський, студентка-медик. Внизу другий зліва Сергій Шевченко, четвертий – Станіслав Гребенюк, обабіч нього двоє студентів з Мадагаскару (1978)

«Найсвітліша» голова в першій шерензі – Юрій Луканов (1981)

Інтер'єр кімнати в університетському гуртожитку № 3 студентського містечка на вул. Ломоносова

Третій зліва Сергій Телиця. Найвищий – Микола Семенишин

Серед учасників жовтневої демонстрації в Києві на Хрещатику студенти 32-ж взводу Віктор Дудко, Сергій Омельчук, Олександр Крючков, Олександр Стариков, Петро Кініченко, Сергій Шевченко, Ігор Січка, Олександр Рябов, Юрій Бондар та інші (7 листопада 1979 року)

«Воєнка». Польові заняття з тактичної підготовки. Доповідає курсант Василь Черняк. У шеренгах Андрій Ванденко, Віктор Набруско, Віктор Дудко, Олександр Рябов, Юрій Бондар, Олександр Кумайгородський, Анатолій Бондаренко та інші

На військових зборах поблизу Батурина. Зліва направо: курсанти Олег Шикан, Сергій Шевченко, Антон Яковина (літо 1981 року)

На екскурсії в Каневі. Зліва направо: Людмила Зварич, Віктор Дудко, Василь Неїжмак, Ірина Сізякова, Олександр Стариков, Віктор Набруско, викладач Володимир Іваненко, Андрій Ванденко, Володимир Чечет, Євген Нестеренко (травень 1982 року)

Зустріч випускників на початку 1990-х: вгорі зліва направо Володимир Гула, Віктор Набруско, Галина Гай, Микола Костюков, Микола Юрчишин; внизу Олег Шикан і Сергій Шевченко (фото Леоніда Добровольського)

Зустріч однокашників у Києві на «Журналістській весні». Стоять (зліва направо): Василь Черняк, Олександр Стариков, Тамара Майок, Володимир Черкун, Валентина Бондар (Карачан), Галина Гай (Гаращенко), Марія Литвиненко (Яременко), Олександр Крючков, Ганна Паламарюк, Сергій Шевченко, Тетяна Волошиненко (Чеброва), Сергій Омельчук, Наталія Розторгуєва, Тетяна Яковенко, Катерина Конєва, Анатолій Волошиненко, Ганна Базанова, Юрій Луканов; внизу – Євген Нестеренко, Микола Юрчишин, Людмила Завалко (Цуркан), Леонід Добровольський (2002)

Київ. Стадіон «Старт». У синій формі футбольна команда «Журналіст України», яка в матчі дружби переграла німецький «Шпігель» 5:1. У складі переможців четверо однокурсників: вгорі третій ліворуч Віктор Набруско і внизу праворуч перший другий та четвертий відповідно – Володимир Черкун Сергій Шевченко, Юрій Бондар (2006)

СПИСОК ОДНОКАШНИКІВ

1. Андресен Євгенія Володимирівна (Київ)
2. Базанова Ганна (Херсон) *(не закінчувала навчання 1982-го)*
3. Баран Валерій (Київська область) *(не закінчував навчання 1982-го)*
4. Баран Микола *(не закінчував навчання 1982-го, помер)*
5. Батюк Сергій Михайлович (Чернівці)
6. Безверха Зоя Андріївна
7. Березовський Василь (Київ?) *(не закінчував навчання 1982-го)*
8. Бельський Микита Євгенович (Київ)
9. Бондар Юрій Володимирович (Київ)
10. Бондаренко Анатолій Павлович (Київ)
11. Ванденко Андрій Євгенович (Москва)
12. Векленко (Войтко) Аріадна Дмитрівна (Київ)
13. Вержбицька (Плотникова) Людмила Федорівна (Київ)
14. Вітковський Вадим Миколайович (Вінниця)
15. Волошиненко Анатолій Миколайович (Київ, Бровари)
16. Гаращенко (Гай) Галина Семенівна (Київська область, Біла Церква)
17. Глушенко Микола Васильович (Черкаська область, Звенигородка)
18. Голінгер Елла Антонівна
19. Гончарук Микола Станіславович (Одеська область, Ананьїв)
20. Гребенюк Станіслав Михайлович
21. Гринчак Валерій Васильович (Кіровоград)
22. Гула Володимир Анатолійович (Київ, працює за кордоном)
23. Гулько Леонід Петрович (Вінниця)
24. Денисюк Ігор Вікторович (Харків)
25. Добровольський Леонід Олександрович (Київ)
26. Дудко Віктор Іванович (Київ)
27. Закусило Микола Іванович (Київ)
28. Зварич (Дудко) Людмила Іванівна (Чернігів)
29. Зелінська Інна Костянтинівна (працює в Польщі)
30. Іващенко Сергій *(не закінчував навчання 1982-го)*
31. Ісаєв Володимир Олександрович (Рівне)
32. Карачан (Бондар) Валентина Дмитрівна (Київ)
33. Карпенко Петро Миколайович (Київ)
34. Кініченко Петро Михайлович (Київ)
35. Коба (Василенко) Любов Миколаївна (Харків)
36. Коваленко Мирослава Йосипівна (Тернопіль)
37. Кокуца Іван Іванович (Київ)
38. Конєва Катерина Вікторівна (Рівне)
39. Костюков Микола Якович (Київ)
40. Косяк Віктор Володимирович *(помер)*

41. Косяк Петро Сергійович (Київ)
42. Кошлатий Леонід Григорович (Волинська область, Нововолинськ) *(не закінчував навчання 1982-го)*
43. Кравець (Волкова) Світлана Юріївна (виїхала до Італії)
44. Крючков Олександр Михайлович (Київ)
45. Кумайгородський Олександр Сергійович (Одеса)
46. Луканов Юрій Вадимович (Київ)
47. Майко Віктор Анатолійович (Київ, працює за кордоном)
48. Майок Тамара Федорівна (Київ)
49. Максименко (Лещенко) Людмила Іванівна (Київська обл., Васильків)
50. Мандзюк Василь Михайлович (Київ)
51. Михалюк (Ярова) Лариса Миколаївна
52. Москаленко (Кравчук) Олена Анатоліївна (Київ)
53. Мудрик Юрій *(відрахований з університету)*
54. Набруско Віктор Іванович (Київ)
55. Недялкова Тетяна Іванівна (Київ)
56. Неїжмак Василь Григорович (Полтава)
57. Нестеренко Євген Григорович (Київ)
58. Новосад Микола Мусійович (Київ)
59. Омельчук Сергій Іванович (Київ, Кіровоград)
60. Паламарюк Ганна Іванівна (Луганська область)
61. Паламарюк Михайло Мафтейович *(помер)*
62. Пасічна-Ситник Катерина Петрівна (Київ)
63. Пасунько (Семененко) Олена Олександрівна (Київ)
64. Петленко Микола Михайлович (Суми)
65. Попко (Катаєва) Катерина Петрівна (Російська Федерація, Сургут)
66. Поповська Ірина (Київ) *(не закінчувала навчання 1982-го)*
67. Процаков Дмитро Вітольдівич (Київ)
68. Реотас (Керимова) Тетяна Кестутисівна (Полтавська обл., Кременчук)
69. Рєзнік Наталія Василівна (Ізраїль, Хайфа)
70. Рожкова (Кульчицька) Раїса Павлівна (Київ)
71. Розторгуєва Наталя Борисівна (Суми)
72. Рябов Сергій Михайлович (Київ)
73. Савелюк (Євсєєва) Валентина Борисівна (Київ)
74. Салтовська (Кратенко) Лариса Леонідівна (Київ)
75. Сандул Юрій Дмитрович (Київ)* *(старшокурсник, диплом отримав 1982-го)*
76. Саржевська Світлана Григорівна
77. Семенишин Микола Павлович (Хмельницький)
78. Сізякова (Фоголь) Ірина Володимирівна (АР Крим, Первомайськ)
79. Січка Ігор Михайлович (Москва)
80. Слободчик Любов Петрівна (Київ)

81. Соколюк Ілля Антонович (Кіровоградська область, Гайворон)
82. Спатар Микола Пилипович
83. Стариков Олександр Васильович (Запорізька область, Бердянськ)
84. Телиця Сергій Михайлович (Донецька область, Макіївка)
85. Тищенко Микола Михайлович
86. Халімон (Халіман) Галина Петрівна (Чернігівська область, Новгород-Сіверський)
87. Хіль Юрій Юрійович (Миколаївська область, Казанка)
88. Христопова Наталія (Київ) *(не закінчувала навчання 1982-го)*
89. Цапів (Бондаренко) Віра Михайлівна (виїхала до США)
90. Цуркан (Завалко) Людмила Миколаївна (Херсонська область, Гола Пристань)
91. Чалий Олександр Миколайович (Запоріжжя?)
92. Чеброва (Волошиненко) Тетяна Миколаївна (Київ, Бровари)
93. Черкун Володимир Петрович (Київ)
94. Черняк Василь Дем'янович (Луцьк)
95. Чехун (Черкун) Оксана Василівна (Київ)
96. Чечет Володимир Дмитрович (Донецьк)
97. Шаров Володимир Борисович (Київ)
98. Швець Олександр Юхимович (Київ)
99. Шевченко Сергій Володимирович (Київ)
100. Шикан Олег Вікторович (Київ)
101. Шульгач (Приходько) Галина Василівна (Київ)
102. Щербак Юрій Миколайович (Київ)
103. Юрчишин Микола Миколайович (Київ)
104. Яковенко Тетяна Володимирівна (Київ)
105. Яковина Антон Вікторович (Київ)
106. Янковський Геннадій (Васильків?) *(не закінчував навчання 1982-го)*
107. Яременко (Литвиненко) Марія Василівна (Київ)

* Випускники, які отримали дипломи журналістів 1982 року, але на нашому курсі не навчалися.

ВИСНОВОК

У нас класний курс!

За перші 25 років професійної діяльності ми всі разом багато чого встигли зробити в журналістиці (і не лише в ній!).

Нам є що згадати зі студентського життя.

Ми хочемо зустрічатися, спілкуватися, більше знати одне про одного.

Ми можемо написати оригінальний колективний портрет курсу, який не соромно буде залишити спадкоємцям журналістських традицій в alma mater.

Зважаючи на викладене, пропонується:

1. У день зустрічі випускників-журналістів, що традиційно відбувається в останню суботу травня на «Журналістській весні» (а 2007 року вона ювілейна – тридцята!), треба не лише презентувати кожному з однокашників «Курсову роботу» (поки що в електронному вигляді), а й домовитися про її друковане видання – виправлене і доповнене.

2. Через брак часу та з інших причин не всіх однокашників належним чином відрекомендовано в електронному варіанті майбутньої книжки (творчий шлях, здобутки, відзнаки тощо). Після особистого спілкування в Києві на ювілеї випуску-1982 усім гуртом належить виправити ці вади.

3. Стислі терміни підготовки «Курсової роботи» не дали змоги істотно розширити її другу частину, в якій зібрано спогади про студентське життя. А коли більше випускників відгукнеться на прохання упорядників і надішле свої дописи та оригінальні фотознімки (у форматі JPEG) на електронну адресу Сергія Шевченка shvchenko.sv@mail.ru, наступне друковане видання ще яскравіше змалює обличчя курсу – створить його унікальний колективний портрет. Книжку доповнить і докладний фоторепортаж зі святкування ювілею випуску 26 травня 2007 року.

Отже, до праці, друзі!

До нової «Курсової роботи»!

І до нових зустрічей!

Літературно-художнє видання

Курсова робота

Автори-упорядники

Шевченко Сергій Володимирович
(shevchenko.sv@mail.ru)

Бондар Юрій Володимирович

Автори знімків *Леонід Добровольський, Сергій Шевченко*
Світлини з особистих архівів журналістів

Сприяли в упорядкуванні видання
Анатолій Волошиненко, Віктор Набрusco

Видання з нагоди 25-річчя випуску-1982 факультету журналістики Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка розповідає про здобутки випускників у професійній, творчій, громадській діяльності, містить спогади, бувальщини зі студентського життя, а також фотолітопис і список курсу.